

Дојчиновић, Биљана. *Право сунца – другачији модернизми*. Нови Сад: Академска књига, 2015.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег и средњег стручног образовања и васпитања у делу општеобразовних предмета за предмет Страни језик: приручник за наставнике. Уредница Јелена Најдановић Томић. Београд: Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, 2015.

Павловић, Миодраг. *Припремање наставника и ученика за тумачење књижевних дела*. Београд: Завод за уџбенике, 2008.

Реба Кулаузов, Јована. *Женски Исток и Запад*. Београд: Задужбина Андрејевић, 2010.

Томић, Светлана. „Две врсте Писама из Солуна“. *Зборник Матице српске за књижевност*, књ. 59, св. 3 (2011): 621–638.

Žarka Svirčev

Economic-trade school, Bečej

Nove in pedagogical canon: proposals for classroom teaching

The aesthetic quality of Jelena Dimitrijević's novel and its socio-cultural aspect that is related to the goals immanent in teaching literature nominate *Nove* for its inclusion in the existing high school curricula. This paper presents the proposals for classroom teaching (the preparation and motivation of pupils to read, research tasks for the pupils, methods of teaching and interpreting *Nove*, creative activities, interdisciplinary discussions). Emphasis is placed on the application of problem-creative and integration-correlation systems of teaching.

Keywords: *Nove*, pedagogical canon, methodological preparation, teaching interpretation

Жарка Свирчев

Економско-трговинска школа Бечеј

УДК

371.3::821.163.41(497.11)

821.163.41.09-31 Димитријевић Ј.

DOI

<https://doi.org/10.18485/jdimitrijevic.2018.ch4>

Ми читамо Јелену Димитријевић

Видео-рад *Ми читамо Јелену Димитријевић*¹ плод је једне неочекиване авантуре која се одиграла у школи у којој радим са ученицима завршног одељења школске 2015/2016. Наиме, припремајући се за научни скуп *Читате ли Јелену Димитријевић?*, прецизније казано, промишљајући могућности наставне интерпретације романа *Нове*, одлучила сам да консултујем ученике. С обзиром на то да у том тренутку ученици четвртог разреда нису били оптерећени читалачким обавезама, одлучила сам да замолим две ученице да прочитају роман и саопште ми своје утиске и одговоре на неколико питања. Изабрала сам две ученице посве просечних читалачких компетенција, искустава и навика.

Две или три недеље касније, одељење које су похађале ученице које су читале *Нове* ме је питало зашто су само њих две добиле задатак да читају роман. Изненађена питањем и „револтом“ ученика, понудила сам одговор практичне природе – имала сам само два примерка књиге (што је била истина). Тврдили су да их то не би спречило да читају и да желе да и они учествују у том пројекту (њихов израз) – сазнали су зашто сам замолила ученице да прочитају роман. Обавестили су ме да та два примерка књиге

¹ Видео-рад је доступан на <https://vimeo.com/179881715>. (преузето 27. 05. 2017).

већ круже одељењем и да „се прича“ да је књига *супер*. Дакле, иако је примарна мотивација ученика била жеља да учествују у нечему важном и/ли да помогну својој професорици, а не чиста и непомућена читалачка радозналост и читалачка страст, књигу је прочитало 19 ученика (од 24 у одељењу).

Уочи одржавања научног скупа, питала сам их да ми дају видео интервјуе. Сложили су се да изложе своје утиске, да прокоментаришу шта је, према њиховом мишљењу, кључни проблем у роману итд. Учинили су то са задовољством. Чак су и сами монтирали снимак, додајући малу бравурицу на крају! Била сам веома поносна на њих и са задовољством сам приказала њихов видео-рад на округлом столу *Читате ли Јелену Димитријевић?* 9. априла 2016. године. Жао ми је што ученици нису могли да чују аплауз и приме похвале.

Видео-рад *Ми читамо Јелену Димитријевић* пружа драгоцене смернице методичарима и практичарима. Он је потврда да ученике ваља укључивати у процес избора књижевних текстова у школским програмима. Такође, он је прилог гинокритичком преиспитивању педагошког канона, упућујући на потребу његовог кориговања – укључивања романа *Нове*, на пример. Видео-рад је, напослетку, резултат ентузијазма, истрајности, радозналости, полемика, сарадње, разумевања, маштања, неслагања, читалачке љубави – верујем да ово може да осети свако ко га погледа. А све то је подстакла једна књига – *Нове* Јелене Димитријевић. Чини ми се да је и више него довољно разлога да се сви средњошколци упознају са њом.

Наташа Марковић
ЈП Службени гласник, Београд

УДК
821.163.41.09-31 Димитријевић Ј.
DOI
<https://doi.org/10.18485/jdimitrijevic.2018.ch5>

Јелена Димитријевић у *Сопственој соби*: Освајање нове генерације читалаца

Сто година након првог издања, у Гласниковој едицији *Сопствена соба*, посвећеној књижевном стваралаштву домаћих и страних ауторки, објављено је ново издање романа *Нове* Јелене Димитријевић. Након поновног објављивања *Писама из Ниша: о харемима* (Народна библиотека Србије – Дечије новине, 1986; Просвета, 2003) и *Писама из Солуна* (Карпос, 2008), ново издање својевремено знаменитог романа Јелене Димитријевић представљало је трећи корак ка поновном уласку једне од најзначајнијих српских ауторки на домаћу издавачку и читалачку сцену. Четири године након Гласниковог издања *Нових*, може се говорити о новој генерацији читалаца дела Јелене Димитријевић. У форми писма, уредница Гласниковог издања *Нових*, ауторку романа извештава о њеном уласку у Гласникову *Сопствену собу*, о њеном поновном изласку пред ширу читалачку јавност, као и о томе ко, како и зашто данас чита њене *Нове*. Сачињено у духу својеврсне перформативне критике и теорије рецепције, писмо настоји да сумира значај који роман *Нове* има више од сто година након што је први пут објављен.

Кључне речи: Јелена Димитријевић, *Нове*, писмо, читаоци, перформативна критика, теорија рецепције